

سؤالات امتحان شبه نهایی درس: ادبیات فارسی ۳	رشته: پایه دوازدهم دوره متوسطه دوم	مؤسسه فرهنگی - آموزشی ژبوار
منطقه:	مدرسه:	نام و نام خانوادگی:
تاریخ امتحان:	ساعت شروع:	مدت: ۹۰ دقیقه
سؤالات پاسخ برگ دارد.		

قلمرو زبانی (۷ نمره)

۱	معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) پرده ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد. پ) واصفان حلیه جمالش به تحیر منسوب.	ب) یکی از صاحب دلان سر به جیب مراقبت فرو برده بود. ت) مسلک مرغ گرفتار قفس همچو من است.
۰/۷۵	۲- املاي درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) ملک، عطا داد کردگار تو را ب) یک دم غریق خدا شو گمان مبر پ) چو عاجز گشت خسرو در جوابش	به جای خویش دهد هر چه کردگار دهد (صریر / سریر) کز آب هفت بحر به یک موی تر شوی (بحر / بهر) نیامد بییش پرسیدن (صوابش / ثوابش)
۰/۷۵	۳- در گروه کلمه‌های زیر، سه مورد نادرستی املایی وجود دارد؛ درست هریک را بنویسید. «عنابت و پشیمانی - تحفه و ارمغان - تزرع و زاری کردن - تزویر و ریاکاری - سطوران و استر و خر - ارغند و قهر آلود»	
۰/۵	۴- در هریک از عبارتهای زیر غلطهای املایی به کار رفته را مشخص کرده و شکل صحیح آن را بنویسید. الف) چون بارها بیازمود و حاصلی ندید، فرو گذاشت. دیگر روز هر گاه که ماهی بدیدی، گمان بردی که همان روشنایی است؛ قصدی نییوستی و سمرت این تجربت آن بود که همه روز گرسنه بماند. ب) اولین خر را که می‌بینیم تصمیم به خریدش می‌گیریم. احمدرضا ذل می‌زند به چشمان خر و انگاری که صد سال است الاغ شناس بوده باشد؛ می‌گویم ای بابا!!! این قدر خر نکن بیا کمک کن مین‌ها را کار بگذاریم و برویم.	
۱	۵- نقش کلمات مشخص شده را بنویسید. «ای مرغ سحر! عشق ز پروانه بیاموز کان سوخته را جان شد و آواز نیامد»	
۰/۷۵	۶- نوع حذف را در جمله‌های زیر بنویسید. الف) باران رحمت بی حسابش همه را رسیده و خوان نعمت بی دریغش همه جا کشیده. ب) کرم بین و لطف خداوندگار پ) گفت نزدیک است والی را سرای آنجا شویم	گفته بنده کرده است و او شرمسار گفت والی از کجا در خانه خمار نیست
۰/۷۵	۷- در هر یک از بیت‌ها و عبارتهای زیر کاربرد «را» چیست؟ الف) گفت تا داروغه را گویم در مسجد بخواب ب) در پیشگاه اهل خرد نیست محترم پ) اطفال شاخ را به قدوم موسم ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاده است.	گفت مسجد خوابگاه مردم بدکار نیست هرکس که فکر جامعه را محترم نداشت
۰/۵	۸- کاربرد فعل «نیست» را در بیت زیر بنویسید. «زاهد ظاهر پرست از حال ما آگاه نیست در حق ما هر چه گوید جای هیچ اکراه نیست»	
۰/۵	۹- در بیت مقابل یک ترکیب اضافی و وصفی مشخص کنید. «تو مشت درشت روزگاری از گردش قرن‌ها پس افکند»	
۰/۵	۱۰- با توجه به عبارت زیر نقش دستوری «ضمیر متصل» در کدام گزینه درست آمده است؟ «بوی گلم چنان مست کرد که دامنم از دست برفت.» الف) مضاف الیه - مضاف الیه ب) مفعول - مضاف الیه پ) مضاف الیه - مفعول	

قلمرو ادبی (۵ نمره)

۰/۲۵	۱۱- کتاب «کلیله و دمنه» نوشته کیست؟
۰/۵	۱۲- به غزل‌هایی که محتوای آن‌ها بیشتر مسائل سیاسی و اجتماعی است، می‌گویند.
۰/۲۵	۱۳- شعر دماوندیه سروده کدام شاعر است؟ الف) عارف قزوینی ب) فرخی یزدی پ) محمد تقی بهار
۰/۵	۱۴- در هریک از موارد زیر، با توجه به بخش‌های مشخص شده، کدام آرایه ادبی دیده می‌شود؟ الف) فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترده و دایه ابر بهاری را گفته تا بنات نبات پیرورد.

	هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت	(ب) در دفتر زمانه فتد نامش از قلم
۰/۵	کافور بر آن ضماد کردند (حسن تعلیل - تلمیح - مراعات نظیر) تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری (مجاز - مراعات نظیر - کنایه)	در هر یک از بیت‌های زیر کدام آرایه کاربرد ندارد؟ الف) تا درد و ورم فرو نشیند ب) ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند
۰/۵	بنهفته به ابر چهر دلبند» آرایه ادبی به کار رفته را مشخص کنید.	در بیت «تا چشم بشر نبیندت روی
۰/۵	هان ای پسر بکوش که روزی پدر شوی»	تشبیهات به کار رفته در بیت مقابل را مشخص سازید. «در مکتب حقایق پیش ادیب عشق
۰/۵		در کدام گزینه آرایه «تضمین» به کار نرفته است؟ الف) حق سبحانه و تعالی فرماید: یا مَلَأْتُكَ قَدِ اسْتَحَبَّيْتُ مِنْ عَبْدِ. ب) بَلَّغَ الْعُلَى بِكَمَالِهِ، كَشَفَ الدُّجَى بِجَمَالِهِ. حَسَنَتْ جَمِيعُ خِصَالِهِ پ) واصفان حیلۀ جمالش به تحیر منسوب که: ما عَرَفْنَاكَ حَقَّ مَعْرِفَتِكَ.
۰/۵	از درد ورم نموده یک چند» کدام آرایه ادبی به کار نرفته است؟ الف) حسن تعلیل ب) ایهام پ) مراعات نظیر ت) مجاز	در بیت «تو قلب فسرده زمینی
۱	بیابی و زر شوی	هر یک از مصراع‌های زیر را کامل کنید. (حفظ شعر) الف) دست از مس وجود ب) بنیاد هستی تو چو زیر و زبر شود
قلمرو فکری (۸ نمره)		
۰/۵	مور تواند که سلیمان شود که دراز است ره مقصد و من نوسفرم غلام همت سروم که این قدم دارد	معنی واژه «همت» در بیت زیر با کدام بیت یکسان است؟ «همت اگر سلسله جنبان شود الف) همتم بدرقه راه کن ای طایر قدس ب) نه هر درخت تحمل کند جفای خزان
۰/۵	بگفت آن گه که باشم خفته در خاک» را بنویسید.	مفهوم کلی بیت «بگفتا دل ز مهرش کی کنی پاک
۰/۵	وان آتش خود نهفته مپسند برون شد از پرده راز، تو پرده پوشی چرا؟	مفهوم مشترک بیت‌های زیر چیست؟ الف) شو منفجر ای دل زمانه ب) دلا خموشی چرا؟ چو می نجوشی چرا؟
۰/۵	وان که دید از حیرتش کلک از بنان افکنده‌ای ب) واصفان حلیه جمالش به تحیر منسوب.	بیت زیر با کدام عبارت مفهوم مشترکی را بیان می کنند؟ «هیچ نقاش نمی بیند که نقشی بر کشد الف) عاکفان کعبه جلالش به تقصیر عبادت معترف.
۰/۵		در نوشته زیر، منظور از «به طریق انبساط»، چیست؟ «یکی از یاران به طریق انبساط گفت: از این بوستان که بودی، ما را چه تحفه کرامت کردی؟»
۰/۵	با اختر سعد کرده پیوند» شاعر کدام ویژگی کوه دماوند را بیان کرده است؟	با توجه به بیت «با شیر سپهر بسته پیمان
۰/۵	آنکه رسی به خویش که بی خواب و خور شوی» چه مفهومی بیان شده است؟	در بیت «خواب و خورت ز مرتبه خویش دور کرد
۰/۵	بالله کز آفتاب فلک خوبتر شوی» به کدام ویژگی عشق اشاره شده است؟	در بیت «گر نور عشق به دل و جان او فتد
۴	ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است. (۰/۵) بنشین به یکی کبود اورنگ (۰/۵) ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت (۱)	هر یک از عبارت‌های زیر را به نثر ساده و روان بنویسید. الف) نتوان وصف تو گفتن که تو در فهم نگنجی (۰/۵) ب) تخم خرمایی به تربیتش نخل باسق گشته (۰/۵) پ) درختان را به خلعت نوروزی قبای سبز ورق در بر گرفته. (۰/۵) ت) گفت دیناری بده پنهان و خود را وارهان (۰/۵) ث) خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد ج) برکش ز سر این سپید معجر چ) با آن که جیب و جام من از مال و می تهی است
۲۰	موفق و پیروز باشید.	